

Mottagare
Regionstyrelsen

Förändrad organisationstillhörighet ungekulturhuset Fenix

Förlag till beslut i regionstyrelsen för beslut i regionfullmäktige

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige att;

- Ta emot informationen i de givna kompletteringarna
- Ansvaret för verksamheten ungekulturhus Fenix överflyttas från gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden till regionstyrelsen från och med 1 juli 2025.
- Ansvaret för bidraget Pengar i Påse överflyttas från gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden till regionstyrelsen från och med 1 juli 2025
- Avsatta budgetmedel, 2 500 000 kronor, ombudgeteras med delarseffekt från gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden till regionstyrelsen.
- Avsatta medel för Pengar i Påse 50 000 kr ombudgeteras från gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden till regionstyrelsen.

Sammanfattning

Regionfullmäktige återremitterade ärendet till regionstyrelsen vid mötet den 19 juni 2024, § 94, i enlighet med 5 kap. 50 § kommunallagen (2017:725) med motiveringen att ärendet ska kompletteras med redovisning av

- hur ungekulturhuset Fenix verksamhet ska tas om hand och utvecklas inom regionstyrelseförvaltningen,
- hur negativ påverkan på övrig verksamhet inom gymnasie- och utbildningsnämndens ungdomsavdelning som en följd av flytten av verksamhet och medel kan undvikas.

Regionstyrelseförvaltningen har i samverkan med utbildnings- och arbetslivsförvaltningen kompletterat ärendet med två bilagor för att kunna besvara frågeställningen (se bilaga 1 och bilaga 2).

Därutöver har förvaltningarna fört dialog kring bidragsformen Pengar i påse, en bidragsform med beslutade bidragsregler riktat till unga som medföljde ungdomsverksamheten vid övergången från kultur- och fritidsnämnden till gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden. Denna bidragsform har inte nyttjats fullt ut. Under de senaste 3 åren har endast 9 ansökningar inkommit varav endast 2 ansökningar beviljats. Budgetramen för bidragsformen är 50 000 kr årligen. Förvaltningarna ser det som en möjlighet att förstärka ungas

engagemang och arrangörsvilja genom att även överföra denna bidragsform med befintlig budgetram. Kultur- och fritidsavdelningen hanterar andra bidragsformer och är van vid utlysningar och dialog gällande bidragsgivning.

I övrigt beskrivs ärendet som inför budgetberedningen och förslag kvarstår att överföra verksamhet och budgetmedel från gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden (GVN) till regionstyrelsen men med en förändrad tidsplan till följd av återremitteringen. Förslag till överflytt är nu den 1 juli 2025.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden tog 21 mars 2024 (GVN § 35) beslut om att begära att ansvaret för verksamheten och ungekulturhuset Fenix överflyttas från GVN till regionstyrelsen från och med 1 januari 2025 med tillhörande budget på 2 500 000 kr. I samband med det begär även GVN en justering av regionstyrelsens och GVNs reglementen.

Bakgrunden är att när avvecklandet av kultur- och fritidsförvaltningen skedde 2017 så beslutade regionfullmäktige att GVN skulle svara för ungdomsverksamheten, motsvarande det som då drevs inom kultur- och fritidsförvaltningen (RF §117, 2017-09-25). Regionfullmäktige beslutade därefter om ombudgetering samt om ett budgetanslag till GVN (RF § 195, 2017-11-20).

Ett av de viktigaste uppdragen för kulturen på Gotland, med stöd i Region Gotlands kulturplan och i arbetet med att efterleva de nationella kulturpolitiska målen, är att säkerställa kultur för den prioriterade målgruppen barn och unga. Idag är unga och unga vuxna den målgrupp som står längst bort från det kulturutbud som erbjuds på Gotland.

Regionstyrelseförvaltningen ser stora möjligheter att stärka ungekulturhuset Fenix kulturprofil med en organisationstillhörighet närmare kultur- och föreningslivet, kulturutvecklarna, institutionerna och de stödmöjligheter och nätverk som finns inom regionstyrelseförvaltningen. En viss verksamhetsutveckling behöver ske både av ungekulturhuset Fenix och inom regionstyrelseförvaltningen. Men det passar väl i tid med pågående översyn av nuvarande Solbergabadets lokaler som en möjlig plats för ungekulturen.

Förvaltningen bedömer fortsatt GVNs begäran om att verksamheten ska flyttas till regionstyrelsens ansvar som relevant och ställer sig positiv till förslaget under förutsättning att medel medföljer. Vidare bedömer regionstyrelseförvaltningen att en justering av regionstyrelsens och gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens reglementen inte behöver ske till följd av överflyttningen av ansvaret gällande ungekulturhuset Fenix. Detta då GVN även fortsatt har kultur- och fritidsverksamhet i sin ungdomsavdelning.

Ärendebeskrivning

Regionfullmäktige återremitterade ärendet till regionstyrelsen vid mötet den 19 juni 2024, § 94, i enlighet med 5 kap. 50 § kommunallagen med motiveringen att ärendet ska kompletteras med redovisning av

- hur ungekulturhuset Fenix verksamhet ska tas om hand och utvecklas inom regionstyrelseförvaltningen,
- hur negativ påverkan på övrig verksamhet inom gymnasie- och utbildningsnämndens ungdomsavdelning som en följd av flytten av verksamhet och medel kan undvikas.

Regionstyrelseförvaltningen har i samverkan med utbildnings- och arbetslivsförvaltningen kompletterat ärendet med två bilagor för att kunna besvara frågeställningen (se bilaga 1 och bilaga 2).

Därutöver har förvaltningarna fört dialog kring bidragsformen Pengar i påse, en bidragsform riktad till unga som medföljde Ungdomsverksamheten vid övergången från kultur- och fritidsnämnden till gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden. Denna bidragsform har inte nyttjats fullt ut, under 2023 fanns inga sökande. Förvaltningarna ser det som en möjlighet att förstärka ungas engagemang och arrangörsvilja att med Fenix Ungkulturhuse även överföra denna bidragsform med befintlig budgetram på 50 000 kr.

I övrigt beskrivs ärendet som inför budgetberedningen och förslag kvarstår att överföra verksamhet och budgetmedel från gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden till regionstyrelsen per den 1 juli 2025.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden tog 21 mars 2024 (GVN § 35) beslut om att begära att ansvaret för verksamheten ungekulturhus Fenix överflyttas från GVN till regionstyrelsen från och med 1 januari 2025 med tillhörande budget på 2 500 000 kr. I samband med det begär även GVN att en justering av regionstyrelsens och GVN:s reglementen.

Bakgrunden är att när avvecklandet av kultur- och fritidsförvaltningen skedde 2017 beslutade regionfullmäktige att GVN skulle svara för ungdomsverksamheten, motsvarande det som då drevs inom kultur- och fritidsförvaltningen (RF §117, 2017-09-25). Regionfullmäktige beslutade därefter om ombudgetering samt om ett budgetanslag till GVN (RF § 195, 2017-11-20). Kultur- och ungdomsfrågorna skiljdes åt. Kulturutvecklingsfrågorna hamnade på regionstyrelseförvaltningen och ungekulturen placerades i utbildnings- och arbetslivsförvaltningen.

Ett av de viktigaste uppdragen för kulturen på Gotland med stöd i Region Gotlands kulturplan och i arbetet med att efterleva de nationella kulturpolitiska målen - är att säkerställa kultur för den prioriterade målgruppen barn och unga. Idag är unga och unga vuxna den målgrupp som står längst bort från det kulturutbud som erbjuds.

Regionstyrelseförvaltningen ser stora möjligheter att stärka ungdokumenthuset Fenix kulturprofil på Gotland med en organisationstillhörighet närmare kultur- och föreningslivet, kulturutvecklarna, institutionerna och de stödmöjligheter och nätverk som finns inom regionstyrelseförvaltningen. En viss verksamhetsutveckling kommer att behöva ske - både av ungdokumenthuset Fenix och inom regionstyrelseförvaltningen. Men det passar väl i tid med pågående översyn av nuvarande Solbergabadets lokaler som en möjlig framtida plats för ungdokumenturen.

Sedan 2022 utreder regionstyrelseförvaltningen (RS 2024/97) badet som en framtida plats för ungdokumenturen i samverkan med det fria professionella kulturlivet. I lokalerna, med närheten till Solbergaskolan (med flera skolor) och Östercentrum, finns potential att skapa en viktig ny mötes- och aktivitetsplats för unga i Visby men även möjligheter att kunna erbjuda den talangutveckling, arrangörsutveckling och förnygring som krävs för att på lång sikt skapa ett vitalt, attraktivt och kvalitativt kulturliv och kulturutbud. I ärendet föreslås att medskapande och dialog med olika unga målgrupper ska ske i det fortsatta i förstudiearbetet. En samlad organisering av ungdokumenturen och kulturfrågorna inom regionstyrelseförvaltningen bidrar i detta arbete.

Ungdokumenthuset Fenix har sedan 2017 genomgått en del organisatoriska förändringar. En verksamhetsledare fanns, samt i högre grad anpassade lokaler för kulturutövande. Verksamheten har också flyttat från Norra Hansegatan till Gråbo, inte långt bort från ungdomsgården Puma. Ekonomin för verksamheten omfattar en budget på 2 500 000 kronor som inkluderar hyra och personal. Idag arbetar fyra personer heltid inom verksamheten. Det finns även inventarier och utrustning inom ungdokumenthusets lokaler som nyttjas i verksamheten och därav bör medfölja verksamheten.

Verksamheten har de senaste åren gradvis blivit mer en ungdomsgård än ett ungdokumenthus. Regionstyrelseförvaltningen ser stora möjligheter att utveckla och stärka ungdokumenthuset Fenix kulturprofil på Gotland med en organisationstillhörighet närmare kultur- och föreningslivet, kulturutvecklarna, kulturinstitutionerna och de stödmöjligheter och nätverk som finns inom regionstyrelseförvaltningen. För att stärka kulturprofilen och genomföra en bra övergång krävs verksamhetsutveckling både av ungdokumenthuset Fenix och inom regionstyrelseförvaltningen. Det passar väl i tid med pågående översyn av nuvarande Solbergabadets lokaler som en eventuell framtida plats för ungdokumenturen, där ett förstudiearbete pågår.

Fördjupat underlag kring bakgrund samt svar på kompletteringar ges i bilaga 1 och 2.

Bedömning

Förvaltningen bedömer fortsatt GVN:s begäran om att verksamheten ska flyttas till regionstyrelsens ansvar som relevant och ställer sig positiv till förslaget. Bedömningen är att en samlad organisering av ungdokumenturen och

kulturfrågorna inom regionstyrelseförvaltningen är gynnsam för såväl kulturlivets utveckling liksom för målgruppen unga/unga vuxna.

För att stärka Ungkulturhuset Fenix kulturprofil och få kulturlivets aktörer att effektivare möta de viktiga målgrupperna unga och unga vuxna bedöms att en verksamhetsutveckling av ungdokumenthuset behöver ske.

Tidsperspektivet för övertagandet har justerats till följd av återremitteringen. Förslaget nu är att verksamheten föreslås övergå den 1 juli 2025. Förvaltningen bedömer att tidsperspektivet på övergången är genomförbart. Våren 2025 kan förnyelse av verksamheten processledas i samverkan mellan kultur- och fritidsavdelningen och ungdomsavdelningen tillsammans med befintliga och nya unga målgrupper på Gotland. Detta arbete blir då även del i den verksamhetsutveckling/det fördjupade förstudiearbete som pågår kring transformering av nuvarande Solbergabadet till kulturhus - om ett sådant beslut fattas längre fram.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/ rättsligt perspektiv

Bedömningen är att en justering av regionstyrelsens och gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens reglementen inte behöver ske till följd av överflyttningen av ansvaret gällande Ungkulturhuset Fenix. Detta då GVN även fortsatt har kultur- och fritidsverksamhet i sin ungdomsavdelning.

2. Ekonomiskt perspektiv

Bedömningen är att en överflyttning av de budgeterade medlen är en förutsättning för att regionstyrelseförvaltningen skall kunna motta verksamheten och kunna utveckla den framåt.

I och med en överflytt minskar budgetramen för ungdomsavdelningen på UAF. Samtidigt minskar uppdraget. Det bedöms som möjligt att undvika den konsekvens som kan uppstå vid överflytten till följd av minskad årsarbetskraft på avdelningen utifrån den komplettering som skrivits från UAF. UAF har sedan övertagandet av ungdomsverksamheten från Kultur- och fritidsförvaltningen omprioriterat inom avdelningen för en ökad flexibilitet, utökat uppdrag utan ram samt utökat antal chefstjänster och personal utöver ram. Detta utifrån det behov som funnits. Därmed överskrids budgeten redan innan en överflytt av verksamheten sker till RS Detta beskrivs i bilaga 2. En effektivisering för att nå ram behöver oavsett göras vilket förvaltningen också arbetar med och presenterar i kompletteringen. Det i sig bedöms inte vara sammankopplat med en överflytt av Fenix.

3. Barnperspektiv

Bedömningen är att verksamheten med en ny organisationstillhörighet kan få ökad samverkan med hela det gotländska kulturlivet. I den fortsatta verksamhetsutvecklingen är medskapande och delaktighet med unga målgrupper en del av processen framåt något som förvaltningen redan genomför i likvärdiga verksamheter. Vidare bedöms verksamheten öka och fler nyttjar verksamheten.

Konsekvensen för den verksamhet som UAF redan idag genomför mot barn bedöms inte påverkas med en överflytt om de åtgärder som beskrivs i kompletteringen i bilaga 2 genomförs dvs en översyn av de administrativa tjänsterna, chefstjänster och möjlighet till samordning mellan avdelningar. De konsekvenser som blir pga underskott kan inte bedömas i det här ärendet.

Förvaltningen bedömer vidare att en överföring av budgetramen för Pengar i påse samt ansvaret möjliggör att stödet kan synliggöras mer med den erfarenhet Kultur- och fritidsavdelningen har kring andra stöd och ser en möjlighet att fler unga kan nyttja stödsystemet än vad som skett hittills.

4. Jämställdhetsperspektiv

Förvaltningen bedömer att jämställdhetsperspektivet som idag beaktas inom verksamheten fortsatt kommer bibehållas och inte påverkas negativt av en organisationsförändring.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Förvaltningen bedömer att verksamheten kan gynnas av en organisationsförändring genom att verksamheten kan genomföras i ökad samverkan med externa parter även på landsbygderna.

6. Klimat och miljöperspektiv

Bedömningen är att en organisatorisk flytt av verksamheten inte har någon vare sig klimat- eller miljöpåverkan.

Beslutsunderlag

Bilaga 1 Komplettering från RSF

Bilaga 2 Komplettering från UAF

Utbildnings- och arbetslivsförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-02-19

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden 2024-03-21, § 35

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-04-10

Regionstyrelseförvaltningen

Stefan Hollmark
Regiondirektör

Angelica Andersson Fihn
Avdelningschef kultur och fritid

Skickas till

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden